

Rozloučili jsme se se zemřelým biskupem.

Ostrava – Biskupové z České republiky i ze zahraničí, nejbližší rodina, kněží, zasvěcené osoby a věřící shromáždění v katedrále Božského Spasitele se v sobotu 26. února modlili za zemřelého biskupa Františka Václava Lobkowicze. Zádušní mši svatou celebrou apoštolský nuncius Charles Daniel Balvo. Pět minut před zahájením pohřbu prvního ostravsko-opavského biskupa se v celé diecézi rozezněly zvony.

Ihned na začátku mše svaté všechny přítomné i diváky, kteří sledovali přímý přenos v televizi Noe, pozdravil apoštolský administrátor biskup Martin David. Připomněl slova zesnulého biskupa Františka Václava z jeho testamentu, který si přál, ať rakev s ostatky leží při zádušní mši svaté na zemi a u hlavy ať hoří velikonoční svíce. Biskup Lobkowicz také prosil všechny za odpuštění a modlitbu. „Dovolávám se Božího milosrdenství. Celá pohřební liturgie ať je oslavou lásky našeho Pána, která se v mém životě tolik projevila,“ vzkázal ve své závěti zesnulý biskup, který byl Bohem povolán na věčnost ve čtvrtek 17. února ve věku 74 let. „Prosme za odpuštění a spásu jeho duše,“ vyzval biskup Martin David.

Zpráva o smrti biskupa, který se po svém jmenování do čela diecéze v roce 1996 stal biskupem zakladatelem, se rychle roznesla po celé diecézi. Když v plné síle a po šesti letech zkušeností ze služby pražského světícího biskupa do služby nastupoval, čekala jej hora úkolů. Zřízení diecézní kurie, vytvoření týmu spolupracovníků, zakládání pastoračních center i stavba budovy biskupství na Kostelním náměstí, která byla otevřena v roce 2000. Biskup František Václav Lobkowicz vysvětil desítky kněží, nejen pro svou diecézi, ale také pro řeholní komunitu premonstrátů a další řeholní řády. Vždy měl na mysli dobro svěřené diecéze a její rozvoj. Za jeho působení se postavila řada nových kostelů a ty, co byly zchátralé, se podařilo opravit.

Biskupskou službu mu začaly v posledních šesti letech komplikovat zdravotní problémy. V roce 2016 podstoupil náročnou operaci. Po zotavení se zapojil do služby. Jeho odhodlání bylo neuvě-

Tepelský opat Zdeněk Filip Lobkowicz, OPraem, vedl v sobotu 26. února 2022 pohřební obřady za svého zesnulého bratra, diecézního biskupa Mons. Františka Václava Lobkowicze, OPraem. Foto: Pavel Zuchnický

řitelné. Znovu se setkával s věřícími, biřmoval, kázal, žehnal a světil. A to i přesto, že jej nemoc v průběhu dalších let oslabil natolik, že musel usednout na vozík. I toto se mu stalo příležitostí k tomu, aby se přiblížil těm, kteří takto prožili podstatnou část svého života. Výzva „Vstaň a chod“ pro něj nebyla jen frází. Snažil se nemocné tělo rozcvičit a stále znovu a znovu přicházet k těm, k nimž byl poslán. Denně celebrou mši svatou, a to i v čase pandemie. To vše by nebylo možné bez péče nejbližších spolupracovníků, řádových sester a zdravotníků. Ve vedení diecéze měl pevnou oporu v generálním vikáři Mons. Martinu Davidovi, který se v roce 2017 stal jeho pomocným biskupem a o tři roky později převzal úkoly spojené s vedením diecéze jako apoštolský administrátor.

Liturgické texty zvolené pro chvíle loučení životní úsilí zesnulého biskupa shrnuly do věty prvního čtení z knihy Zjevení sv. Jana: „Blažení jsou od této chvíle ti, kdo umírají ve spojení s Pánem. Ano, říká to Duch, ať si odpočinou od svých lopot, neboť jejich skutky jdou s nimi.“ Příslib této naděje zazněl i v druhém čtení z Listu svatého apoštola Pavla Korintánům. „Kristus vstal z mrtvých, a to jako první z těch, kteří

zesnuli. Protože smrt přišla skrze člověka, přijde skrze člověka také vzkříšení mrtvých.“ Evangelium svatého Jana vše ještě umocnilo. „Ať se vaše srdce nechvěje! Věřte v Boha, věřte i ve mne. V domě mého Otce je mnoho příbytků. Kdyby nebylo, řekl bych vám, že odcházím vám připravit místo? A když odejdu a připravím vám místo, zase přijdu a vezmu si vás k sobě, abyste i vy byli tam, kde jsem já. Cestu, kam já jdu, znáte.“ Tomáš mu řekl: „Pane, nevíme, kam jdeš. Jak můžeme znát cestu?“ Ježíš mu odpověděl: „Já jsem cesta, pravda a život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne.“

Na slova z Písma navázal olomoucký arcibiskup Jan Graubner, který se přišel rozloučit s tím, jemu v roce 1996 předal část olomoucké arcidiecéze a do ruky mu podal biskupskou berlu se slovy: „Na, tady to máš“. Nyní přišel čas loučení a poděkování. „Být prvním biskupem není lehký úkol. Bylo potřeba vytvořit strukturu, budovat vztahy,“ řekl arcibiskup Graubner a dodal, že povoláním zakladatele se završila 1. etapa v budování diecéze. „Nyní je třeba se rozhlédnout. Novou generaci čekají nové výzvy a úkoly. 2. etapa už není zakladatelská, ale evangelizační. Celá diecéze se musí dívat na lidi kolem sebe a dělit se o naději

Diecézi čeká druhá etapa: evangelizační

naší víry. Rozdáváním nezchudneme, ale zbohatneme. Kdo dává naději, je v ní ještě pevnější. Kdo štědře rozdává, je jí naplněn," načrtl olomoucký arcibiskup program pro ty, kdo budou v odkazu biskupa Františka pokračovat v nelehké době, která nás čeká.

„Ježíš uklidňuje. ‚Ať se vaše srdce neděsí. V domě mého otce je příbytků mnoho.‘ Otec biskup František tomu věřil. Počítal s tím. A proto vyzařoval klid i v těžké nemoci, kdy vnímal blízkost smrti. Zdá se mi, že dnes nemůžeme odejít z pohřbu, aniž bychom přijali úkol. Vyzařovat víru v život věčný. Víru, která zbavuje strachu ze smrti. Zdá se mi, že nás o to žádá biskup zakladatel této diecéze. Nechává nám úkol. Nést ke všem lidem víru, která nás zbavuje strachu z nemoci, i války a smrti. Ze zániku a konce,“ dodal arcibiskup Graubner.

Na závěr mše svaté vystoupili se slovy poděkování zástupci církve, veřejného života i zaměstnanců kurie. Papežský nuncius přečetl kondolenci papeže Františka. Za biskupskou konferenci děkoval pražský pomocný biskup Zde-

něk Wasserbauer, ekumenickou radu církvi prezentoval její předseda biskup Tomáš Tyrlík, za Moravskoslezský kraj a Charitu děkoval náměstek hejtmána Lukáš Curylo. Město Ostravu reprezentoval při kondolencích primátor města Tomáš Macura. Za kněze vystoupil farář z Kravař P. Jan Szkandera a nejbližší spolupracovníky diecézní kurie zastupovala asistentka delegáta ad omnia paní Dana Szajterová. Těsně před závěrečnými pohřebními obřady připomněl slova závěti biskupa Františka apoštolský administrátor biskup Martin David. „Jsem vděčný Pánu Bohu za to, že mi posílal do cesty lidi, o kterých jsem věděl, že mě mají rádi. A těch nebylo málo. Díky všem za lásku mi projevoanou.“

Pohřební obřady vedl rodný bratr zesnulého biskupa – opat tepelského kláštera Zdeněk Filip Lobkowicz, který jmenovitě poděkoval všem, kdo o nemocného biskupa pečovali. „Chtěl bych jménem rodiny poděkovat všem, kteří se o něj s láskou starali. Paní doktorce Jurkové, její dceři doktorce Homolové. Aničce Surovcové, rozené Strachwitzové, paní Olině Sikorové, paní Ivě Adám-

kové, sekretáři panu Aleši Ligočkému, šoferovi Petru Kuchařovi. V neposlední řadě také biskupu Martinu Davidovi za to, že jej doprovázel v té jeho těžké chvíli i po stránce duchovní. Chci poděkovat i Cestě 121 za veškerou podporu. Kéž to vše Pán Bůh odplatí svým požehnáním,“ řekl tepelský opat.

Z katedrály poté vyšel průvod kněží, řeholníků, biskupů a nejbližší rodiny zesnulého na jeho poslední pouť. Průvod prošel okolo katedrály, prošel Puchmajerovou a Zámeckou ulicí a zamířil přes Masarykovo náměstí ke kostelu sv. Václava. Pohřební vůz s ostatky řídil osobní řidič biskupa Petr Kuchař, který se svým šéfem najezdil za téměř čtvrt století statisíce kilometrů nejen po diecézi a celé České republice, ale i po celé Evropě. Rakev s ostatky biskupa z katedrály vyneslo šest kněží, kteří ji rovněž přenesli do kostela sv. Václava a uložili do krypty. Biskup František Václav Lobkowicz je pochován v kryptě pod podlahou presbytáře kostela sv. Václava, který sousedí s biskupstvím.

Pavel Siuda

Mons. František Václav Lobkowicz, OPraem (* 5. 1. 1948 + 17. 2. 2022)

Narodil se 5. ledna 1948 v Plzni. Jeho rodiči byli Jaroslav Claude, kníže z Lobkowicz a Gabriela z Korff-Schmising-

-Kerssenbrocku. V r. 1968 vstoupil do řádu premonstrátů v klášteře Teplá, kde později, 10. 8. 1972, tajně složil slavné řeholní sliby. Na kněze byl vysvěcen Františkem kardinálem Tomáškem 15. 8. 1972 v Praze. Nejprve neměl státní souhlas, od dubna 1975 byl ustanoven mimo rodnou diecézi. Působil ve farnostech Frýdek, Jablunkov a Český Těšín.

Od r. 1984 byl ustanoven farářem farnosti Ostrava–Mariánské Hory.

Od r. 1990 byl čestným kaplanem Českého velkopřevorství Suverénního řádu Maltézských rytířů.

Podporoval také skautské hnutí jako jeho ústřední duchovní rádce.

Dne 17. 3. 1990 byl papežem Janem Pavlem II. jmenován titulárním biskupem v Catabum Castra a světicím biskupem pražské arcidiecéze. Biskup-

skou konsekraci přijal 7. 4. 1990 v Praze, kde působil až do roku 1996. V pražské arcidiecézi byl zároveň děkanem Metropolitní kapituly u sv. Víta a v letech 1992 až 2001 byl apoštolským delegátem pro Rytířský řád Křižovníků s červenou hvězdou.

Po zřízení ostravsko-opavské diecéze papežem Janem Pavlem II. byl 30. května 1996 jmenován prvním sídelním biskupem. Intronizace proběhla v katedrále Božského Spasitele 31. srpna 1996.

Od roku 2016 ho provázely vážné zdravotní problémy, ale přesto se stále snažil sloužit své diecézi. Dne 1. 6. 2020 z něj papež František sňal tíhu odpovědnosti při řízení diecéze jmenováním apoštolského administrátora. Díky obětavé lékařské a ošetrovatelské péči se mohl dál účastnit života místní církve.